

Архивски број: 08-171/5

година
12-05-2023

Постапувајќи по претставка бр. 08-171/1 од 14.2.2023 година, поднесена од Здружение на граѓани за промоција, издавање, иницијативи и меѓународна соработка ДЕЛО Скопје против Димитар Џундев како одговорно лице на здружението Млади за Македонија, за извршена дискриминација врз основа на етничка припадност во областа на јавно информирање и медиуми, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација врз основа на член 21 став 1 точка 14 од Законот за спречување и заштита од дискриминација (Службен весник на Република Северна Македонија бр. 258/2020 од 30.10.2020 година) на ден 11.5.2023 година го донесе следното

МИСЛЕЊЕ

СЕ УТВРДУВА ВОЗНЕМИРУВАЊЕ врз основа на етничка припадност од страна на Димитар Џундев кон граѓаните на Република Северна Македонија со бугарска етничка припадност.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

До Комисијата за спречување и заштита од дискриминација поднесена е претставка заведена под архивски број 08-171/1 на 14.2.2023 година, од Здружение на граѓани за промоција, издавање, иницијативи и меѓународна соработка ДЕЛО Скопје за сторена дискриминација во областа на јавното информирање и медиуми, а врз основа на етничка припадност од страна на Димитар Џундев.

Согласно наводите од претставката, на сопствената страница на здружението „НВО-Млади за Македонија“ на Фејсбук, на ден 4.1.2023 година бил објавен пост со следната содржина:

„На денешен ден пред точно 80 години од страна на **бугарскиот ФАШИСТИЧКИ окупатор** сверски се убиени Мирче Ацев и Страшо Пинџур. Бугарите пет дена сверски го мачат Мирче Ацев, а потоа го фрлаат низ прозор!!!

Истиот ден, „по повеќедневно сверско мачење, **бугарската фашистичка полиција** го убила и Страшо Пинџур, народен херој на Македонија. Бил член на КПЈ од 1934 година. Роден бил во селото Ваташа, Кавадарско, на 5 март 1915 година.

Еве какви психопати, убијци и садисти се Бугарите!

Денес модерните бугарски колабористи работат да ги вметнат **овие фашистите и садистите во уставот!** Во име на крвта пролеана за Македонија, имаме света должност да го продолжиме делото на нашите херои и да продолжиме со борбата против **бугарските фашисти на Радев, Каракачанов и Борисов**, но и современите **бугарски колабористи Заев, Муџунски, Османи, Пендаровски** - колабористите кои ги предаваат македонските национални интереси и ги внесуваат **бугарските фашисти во Уставот!**

Историјата ги памети хероите и предавниците!

Лесна им емја на хероите!

Вечна им слава на хероите! “.

(линк

до

објавата:

<https://www.facebook.com/813095542231908/posts/pfbid0ccXTMPM5dbZLJsdepXgzqPN7JPF>

[kUhpVgvEeQpjQHtX1PFShurndouZPYPIaECWfl/?mibextid=Nif5oz](https://www.facebook.com/813095542231908/posts/pfbid0xqsvmcaaCH8qoxrnDTBjsHm1QDcqqR232FowxKrF7VVGR1r2ywigzH7PmMWPVvyl/?mibextid=Nif5oz)) Како што наведува подносителот, објавата има 52 реакции, 9 споделувања и 7 коментари.

Понатаму, на ден 20.1.2023 година, на истата страница бил објавен пост со следната содржина:

„Христија Пендиков под уцена и присила од патриот стана "бугар"?
На својот фб нема ни б од бугари, напротив позира со слики на обединета Македонија, каде Пиринска Македонија е ослободена од бугарите. Учествува во активности против северна и бугарите.

Оди на одмор во Бугарија, дали Бугарите намерно му подметнуваат наркотици? Од стресови и страв од доживвотен затвор, остарува за 20 години, а за да спаси жива глава мора да учествува во фирмирање на бугарско здружение. Еве колку гадни се Бугарите!" (линк до објавата: <https://www.facebook.com/813095542231908/posts/pfbid0xqsvmcaaCH8qoxrnDTBjsHm1QDcqqR232FowxKrF7VVGR1r2ywigzH7PmMWPVvyl/?mibextid=Nif5oz>) Оваа објава има 177 реакции, 36 споделувања и 32 коментари.

На ден 25.1.2023 година, на истата страница бил објавен пост со следната содржина:

„Македонци, водиме борба и со бугарските фашисти, и со домашните колабористи за нашето знаме!

Досега се собрани над 5500 потписи, потпишајте се за јавно истакнување на нашето македонско знаме <https://chng.it/JcHMt4PDFB>,

Извадете ги македонските знамињата пред балкноните, на тарасите, улиците и да покажеме кое е нашето знаме! Праќајте ни ги на нам сликите и видеата да ги објавиме, ајде да ги поплавиме улиците и социјалните мрежи со македонските знамиња!

Нашето сонце гордо ќе се вее!

#НашеЗнамеНашеПраво“.

(линк

до

објавата:

<https://www.facebook.com/813095542231908/posts/pfbid02HgxoG7ipF8L7QxTwFhZik8g4tSwd7Y6RZySgqvUi8g2nStu7bmPEiNHDFXmovsfwl/?mibextid=Nif5oz>) Оваа објава има 608 реакции, 11 споделувања и 61 коментар.

Последно, на ден 30.1.2023 година на истата страница бил објавен пост со следната содржина:

„ Кога хаосот станува закон, отпорот станува наша должност!

Да не дозволиме мала група бугарски фашисти да го сквернави гробот на Гоце!“ (линк до објавата: <https://www.facebook.com/813095542231908/posts/pfbid07i9hJSAZA5NCFXib4msE72DeaMvWJR45jGA4XdUjnyR9jceBkwaf86sbf6w2Gwvhl/?mibextid=Nif5oz>) Објавата има 412 реакции, 18 споделувања и 67 коментари.

Подносителот на претставката смета дека правното лице НВО Млади за Македонија застапувано од Димитар Џундев сторил директна повторена дискриминација, како и повикување и поттикнување на дискриминација и вознемирување кон граѓаните на Република Северна Македонија со бугарска самосвест.

Бидејќи од приложеното Комисијата за спречување и заштита од дискриминација не успеа да пронајде информации во врска со правното лице против кого беше поднесена претставката, на ден 15.2.2023 година испрати Барање за доуредување на претставката. Со барањето беше посочено подносителот да достави конкретна информација, односно доказ кој потврдува дека истата се однесува на регистрирано правно лице (целосен назив од соодветниот регистар, седиште, матичен број). Во спротивно, доколку не станува збор за регистриран субјект, да биде посочено конкретно

физичко лице против кое се поднесува претставката. Во обата случаи, потребен беше доказ дека посоченото лице (Димитар Џундев) е администратор на facebook страницата која ги објавила статусите, односно ги сторил дејствијата од претставката.

На ден 22.2.2023 година, до Комисијата за спречување и заштита од дискриминација пристигна одговор на Барањето за доуредување. Во одговорот се посочува дека на веб страната www.madizamakedonija.mk е прикажан е-мејлот на студентското друштво, како и директни линкови кои водат до нивната страница на facebook, twitter, како и на нивниот youtube канал. Дополнително, согласно евиденцијата од МАРнет (www.marnet.mk), веб страната на здружението Млади за Македонија е регистрирана од страна на лицето Димитар Џундев, против кого е поднесена претставката.

Комисијата за спречување и заштита од дискриминација го прифати ваквото доуредување и согласно член 24 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, на ден 3.3.2023 година испрати Известување за произнесување по наводите од претставката до Димитар Џундев.

Испратеното известување беше вратено до Комисијата за спречување и заштита од дискриминација, од причина што лицето Димитар Џундев не побарал да ја прими поштата во соодветниот рок. Поради тоа, при одлучувањето Комисијата ги ценеше единствено наводите изнесени во претставката.

Ценејќи го говорот во спорните објави, како и временскиот и општествен контекст во кои истите се објавени, Комисијата утврди дека станува збор за вознемирување во смисла на член 10 став 1 од Законот за спречување и заштита од дискриминација:

„Вознемирувањето претставува несакано постапување кон лице или група лица врз дискриминаторски основи што има за цел или последица, повреда на достоинството или создавање на заканувачка, непријателска, понижувачка или застрашувачка средина, пристап или практика.“

Поконкретно, за оние делови од објавите во кои се коментираат историски настани, Комисијата не пронајде вознемирувачки говор, од причина што станува збор за неспорни историски факти и околности. Од друга страна, коментирајќи ги моменталните општествени случувања во објавите, дискриминаторот посочува кон денешна Република Бугарија и бугарските граѓани. Имајќи го тоа предвид, а користејќи говор како „Еве какви психопати, убијци и садисти се Бугарите!“, „да продолжиме со борбата против [...] современите бугарски колабористи [...] кои ги предаваат македонските национални интереси и ги внесуваат бугарските фашисти во Уставот!“ итн., дискриминаторот создал заканувачка, непријателска и застрашувачка средина кон бугарските граѓани.

Врз основа на погоре изнесеното, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација одлучи како во диспозитивот на мислењето и утврди вознемирување врз основа на етничка припадност во областа на јавното информирање и медиуми од страна на Димитар Џундев, како одговорно лице на здружението Млади за Македонија, врз граѓаните на Република Северна Македонија со бугарска етничка припадност.

Согласно член 27 став 2 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, по утврденото вознемирување, со цел отстранување на повредите на правото, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација ја донесе следната:

ПРЕПОРАКА

СЕ ПРЕПОРАЧУВА лицето Димитар Џундев да ги избрише спорните објави и јавно да се извини за напишаниот текст со кој е извршено вознемирување врз основа на етничка припадност врз граѓаните на Република Северна Македонија со бугарска етничка припадност. Јавното извинување треба да го објави на Фејсбук страната на Здружението Млади за Македонија во рок од 30 дена од денот на прием на ова мислење и за истото писмено да ја извести Комисијата за спречување и заштита од дискриминација.

СЕ ПРЕПОРАЧУВА лицето Димитар Џундев во иднина да се воздржи од објавување текстови кои во себе содржат вознемирувачка содржина врз основа на етничка припадност или било која дискриминаторска основа согласно Законот за спречување и заштита од дискриминација.

Доколку лицето не постапи согласно оваа препорака, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација, согласно своите надлежности од член 27 став 4 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, ќе поднесе барање за покренување на прекршочна постапка пред надлежен суд за прекршоци.

Скопје
12.5.2023

Комисија за спречување и заштита од
дискриминација

Доставено до:

- Здружение на граѓани за промоција, издавање, иницијативи и меѓународна соработка ДЕЛО Скопје, [REDACTED]
- Димитар Џундев, [REDACTED]